DECEMBER 2025 KRÁSNA LÚKA

OBČASNÍK

Marián Kormoš

Na tote vianočne šveta, pošilame vinš do caleho šveta:
Kristus budze narodzeni, nebudzme zarmuceni, al'e še mu radujme,
slavu prespevujme. To mu budze premilé, dá nám šveta ščešl'ive.

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

MARKO OSIF

Vážení spoluobčania,

po dvoch rokoch sa vám opäť dostáva do rúk obecný občasník, ktorý prináša prehľad diania a práce vedenia obce. Obdobie, ktoré máme za sebou, nebolo jednoduché. Zlá ekonomická situácia štátu a s ňou súvisiace obmedzenia vo financovaní samospráv sa výrazne dotkli aj našej obce. Napriek tomu sa nám podarilo urobiť viacero dôležitých krokov, ktoré zlepšili život v Krásnej Lúke.

V minulom roku sme riešili havarijný stav domu smútku a zároveň sme dobudovali verejné toalety v hodnote 35 000 eur. Z významnej dotácie Prešovského samosprávneho kraja sme začali prvú etapu modernizácie vykurovania sály kultúrneho domu. Pokračovali sme tiež v príprave projektovej dokumentácie na miestnu komunikáciu ku kaplnke, pričom v tomto roku sme úspešne získali územné rozhodnutie.

Som rád, že v roku 2025 sa nám s podporou PSK podarilo dokončiť aj druhú etapu vykurovania kultúrneho domu. Odstránili sme zastarané plynové žiariče, objekt sme finálne vymaľovali a zároveň sme zrekonštruovali schodisko a chodbu do sály – položili sme novú dlažbu a vybudovali nové stropy. Kultúrny dom tak získal nielen modernejší vzhľad, ale aj vyšší komfort pre všetkých, ktorí ho využívajú.

Máme vydané stavebné povolenia na rozšírenie vodovodu a kanalizácie pre lokalitu IBV Pod Krížom, ako aj na nové miestne komunikácie pre IBV a prístupovú cestu k cintorínu. Najväčším problémom je však momentálne financovanie samotnej realizácie týchto stavieb, ktoré výrazne presahujú možnosti rozpočtu obce.

Pracujeme tiež na zmenách a doplnkoch územného plánu. Navrhujeme v ňom výstavbu nového bytového domu pre mladé rodiny, ako aj vytvorenie ďalších lokalít určených na výstavbu rodinných domov. V priebehu roka sa pravidelne zapájame do výziev na podporu rozvoja obcí, hoci musíme konštatovať, že dostupných finančných zdrojov je čoraz menej. Momentálne čakáme na rozhodnutie o poskytnutí dotácie na výstavbu multifunkčného ihriska.

S veľkou perspektívou do budúcnosti vnímame aj prípravu cyklochodníka EuroVelo 11, ktorého realizácia je plánovaná na rok 2026. Veríme, že prispeje k rozvoju rekreačných možností v našej obci a celom regióne. Do budúcnosti plánujeme aj modernizáciu kuchyne v sále kultúrneho domu, aby lepšie spĺňala požiadavky na spoločenské podujatia.

Milí spoluobčania, napriek ťažkostiam pokračujeme v práci s cieľom rozvíjať našu obec a vytvárať čo najlepšie podmienky pre život v Krásnej Lúke. Ďakujem vám za podporu, pochopenie aj trpezlivosť. Verím, že spoločným úsilím sa nám podarí posúvať obec dopredu aj v ďalších rokoch.

S úctou
starosta obce Krásna Lúka

Jana Slamená

MISIONÁRKA A SESTRA KATARÍNA PAVELOVÁ

MAILOM SA ZHOVÁRAL JÁN ŠTIEBER

V Katolíckych novinách som sa dočítal, že doktorát biblickej teológie na Pápežskej Gregorovej univerzite obhájila sestra Katka, ktorá pochádza z našej farnosti. Pochádza zo Šarišských Draviec, narodila sa v roku 1978, základnú školu absolvovala v rodnej obci, potom navštevovala Gymnázium v Lipanoch. Potom rok učila na základnej škole a následne začala svoju misijnú cestu životom v kongregácii Služobníc Ducha Svätého (SSpS). Svoje večné sľúby zložila počas sv. omše v kaplnke Kongregácie v Ivanke pri Nitre dňa 9. augusta 2008. Podrobnejšie o svojom povolaní nám povie samotná sestra Katka, s ktorou som sa v africkom Kongu spojil mailom.

Zdroj: Facebook

1.Sestra Katka, povedz nám niečo o Tvojom doterajšom pôsobení (vstup do rehole, aké poslanie má rehoľa, miesta, kde si pôsobila, aké jazyky musíš ovládať).

Som Misijná sestra, Služobnica Ducha Svätého – SSpS. Sme ženská vetva veľkej rehoľnej rodiny, do ktorej patria aj patri verbisti – SVD, a máme ešte tretiu vetvu – SSpSAP (Misijné sestry Služobnice Ducha Svätého od večnej poklony, ľudovo nazývané ružové sestry).

Ako napovedá názov našej rehole, sme misionárky a pôsobíme v 50 krajinách na všetkých kontinentoch, takže je dobré ovládať aj niekoľko svetových jazykov. Na Slovensku a v Česku máme šesť komunít.

Naším poslaním je ohlasovať Božie slovo tam, kde ešte nebolo ohlasované, a najmä na miestach, kam iní nechcú alebo nemôžu ísť. Božie slovo „prekladáme“ do konkrétnych skutkov a snažíme sa robiť to, o čo nás požiada biskup diecézy, do ktorej sme pozvané.

Pracujeme v nemocniciach a klinikách, na školách a univerzitách, v pastorálnej oblasti (vo farnostiach ponúkame katechézy, formáciu katechétov, prípravu na sviatosti). Sme aktívne aj v sociálnej oblasti – zvlášť pracujeme so ženami, deťmi, chorými (napr. s pacientmi s HIV/AIDS), staršími ľuďmi a marginalizovanými – dnes najmä s utečencami a chudobnými.

Ja osobne som v reholi takmer 30 rokov. Misijné sestry som si vybrala preto, lebo som vedela, že naše sestry pracujú aj v Afrike – a to bol môj detský sen: ísť do Afriky, starať sa o malé deti a pomáhať im.

Moja cesta sa začala v Spišskom Štiavniku, kde som strávila rok postulátu. Nasledoval dvojročný noviciát v Ivanke pri Nitre (v našom provinciálnom dome), z ktorého som časť strávila v Brtníkach (Česká republika) na tzv. noviciátskej praxi. V roku 2000 som zložila svoje prvé sľuby, po ktorých ma predstavené poslali opäť do Brtník, kde som pracovala v pastorácii. Po dvoch rokoch v Brtníkoch som bola poslaná do Ríma na štyri roky na štúdiá, po ktorých som sa mala stať formátorkou, teda pripravovať mladé sestry na rehoľný život. Po návrate na Slovensko som strávila rok v Zlatých Moravciach, kde som sa zapojila do pastorálnej práce vo farnosti.

Pán Boh mal, zdá sa, so mnou iné plány než moje predstavené – a splnil mi môj africký sen. Po ročnej príprave na zloženie večných sľubov, ktorú som absolvovala v provinciálnom dome, som dostala misijné určenie do Afriky – Toga/Beninu. Tam som pôsobila šesť rokov, a potom mi predstavené ponúkli štúdium Svätého písma v Ríme.

1.Ako som na úvod uviedol, získala si doktorát biblickej teológie Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. Čo bolo predmetom tejto práce a koľko rokov si v Ríme študovala?

Na Gregoriánu som prišla v roku 2015 a aby som mohla študovať biblickú teológiu, musela som najprv začať s filozofiou a teológiou. Až potom som mohla pokračovať licenciátom a neskôr som zavŕšila svoje štúdiá doktorátom. Pápežská Gregorova univerzita je teda mojou alma mater a strávila som tam desať krásnych rokov. Téma mojej dizertačnej práce bola:

„Tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka“ (Jn 3,14). Pragmatická a intertextuálna reinterpretácia vyzdvihnutia hada.

Zdroj: Facebook

V práci som sa venovala trom biblickým textom: Nm 21 (v hebrejčine), Múd 16 (v gréčtine) a Evanjeliu sv. Jána – kap. 3 (v gréčtine). Okrem toho som musela mať načítanú literatúru v ďalších, minimálne piatich moderných jazykoch. Samotná bibliografia mala 55 strán a celá práca spolu 440 strán – bola to teda poriadna fuška! Ale bola to veľmi dobrá a obohacujúca skúsenosť, za ktorú som vďačná Bohu aj mojim predstaveným.

Myslím si, že posolstvo, ktoré moja práca môže priniesť dnešnému (ne)veriacemu človeku, je veľmi aktuálne. Zhrnula by som ho do troch bodov:

1. Ani temné a bolestné momenty života nie sú mimo Božieho pôsobenia. Boh vie prebudiť život tam, kde ho najmenej čakáme, a aj zranenie sa môže stať miestom uzdravenia.

Zdroj: Facebook

2. Úprimný a pravdivý pohľad na realitu je začiatkom uzdravenia. Uzdravenie prichádza cez dôveru, nie cez útek. Vyhýbanie sa bolesti nás neoslobodzuje; oslobodzuje nás len pohľad pravde do očí.
3. Boh zostupuje do nášho utrpenia a pozýva nás k premene. To znamená prejsť z temnoty do svetla, zo strachu do dôvery. Utrpenie, bolesť či choroba, kríž nie je koniec, ale začiatok nového života, lebo záchrana neprichádza eliminácíou utrpenia, ale jeho premenením

1.Aké bude Tvoje ďalšie pôsobenie po získaní doktorátu?

Moje nové pôsobisko je Kongo – Kinshasa. Ešte počas doktorátu ma moje predstavené poprosili, aby som išla do Konga, kde sme nedávno otvorili novú komunitu. V decembri 2023 odišli moje prvé spolusestry do tejto krajiny, kde už máme tri komunity. Ja som sa k nim mohla pripojiť až teraz, po ukončení mojich štúdií.

Tieto riadky vám píšem už z Kinshasy – pricestovala som sem 16. októbra 2025 a momentálne sa učím miestny jazyk lingala, ktorý patrí medzi oficiálne jazyky tejto krajiny (popri francúzštine, ktorou sa hovorí na úradoch, školách, univerzitách...).

Moja nová misia je predovšetkým biblický apoštolát. Tu v Kinshase spolupracujem s našimi otcami verbistami na biblickej formácii. Od februára 2026 (v druhom semestri) začnem vyučovať na univerzite: Evanjelium podľa Jána, biblickú gréčtinu, latinčinu a ďalšie kurzy.

Okrem toho ma predstavené poverili aj biblickým apoštolátom pre našu rehoľu. To znamená, že by som mala navštevovať naše komunity, najmä tu na africkom kontinente, podporiť spolusestry v tom, čo už pre šírenie Božieho slova robia, ponúknuť formáciu a spoločne hľadať nové cesty, ako Božie slovo ešte účinnejšie ohlasovať.

Som tu zatiaľ len krátko, ale už teraz vidím, že o prácu tu určite nebude núdza...

Srdečná vďaka za rozhovor a nielen v Krásnej Lúke, ale aj v celej farnosti myslíme v modlitbách na Teba a všetkých misionárov.

TIPY NA VÝLET V OKOLÍ KRÁSNEJ LÚKY

JÁN ŠTIEBER

Náš chotár je členitý a preto aj veľmi zaujímavý na prechádzky. Keď sme do roku 1975 gazdovali, tak sme ho dokonale poznali, už ako deti sme ovládali všetky názvy jednotlivých časti chotára. Inak by sme nevedeli, kde máme ísť pásť kravy alebo kde treba ísť kosiť, či hrabať alebo zaniesť raňajky, či obed. Chorvatka, Čižmarovec, Poľana, Lázky, Kopačkova, Bretovizy, Ošempruty, Goduša, Kukuk, Oľšinky, to sú len niektoré názvy chotára, ktoré už dnešná generácia nepozná.

V tomto príspevku sa zameriam na spoznávanie chotára a to na ľahké trasy, ktoré sú vhodné hlavne pre seniorov, sú to príjemné prechádzky, ktoré poskytujú pekné výhľady a spoznávanie chotára. Z Katolíckych novín som sa dozvedel, že seniori potrebujú neustále zlepšovať svoju mozgovú činnosť, najmä kvôli možnej demencii, pričom lúštenie krížoviek nestačí. Lekárka radí, že na zlepšenie pamäti je najlepšia pohybová aktivita a to v prírode 6000 – 7000 krokov denne. Tipy, ktoré uvádzam, sú na to akoby stvorené.

KRÁSNA LÚKA- KAPLNKA SV. VENDELÍNA – VLČÍ DOL A SPÄŤ

Začnem najkratšou túrou. Pri kostole sv. Martina je smerovník so žltou turistickou značkou, ktorá nasmeruje aj cezpoľných na krížovú cestu, nasleduje kaplnka sv. Vendelína. Ani sme nezašli ďaleko a už sa nám vyskytujú pekné výhľady na dolinu smerom ku Prešovu. Južne od obce sú Levočské vrchy, smerom na východ vidieť na Vyšným Slavkovom Smrekovicu a Bachureň. Na konci doliny sa týčia dva špicaté vrcholy Stráže, doľava pozeráme na Lysú, Čergov a neďalekú Demjanku.

Na Vlčí dol môžeme ísť z pravej strany vodárne po náučnom chodníku sv. Martina alebo pokračovať po žltej okolo kaplnky, dĺžka trasy je rovnaká. Na náučnom chodníku je 7 zastávok so životopisom svätca a piesňou z Jednotného katolíckeho spevníka – Zhliadni na nás z výšky skvelej. A sme pri kríži na Vlčom dole, kde vedie hlavné európske rozvodie – na sever steká voda smerom do Baltského mora, na juh smerom do Čierneho mora. Vrátiť sa môžeme vrchným chodníkom naspäť ku kaplnke a do Krásnej Lúky. Uvedená vychádzka má okrem posilnenia kondície aj duchovný rozmer – krížová cesta, kaplnka, náučný chodník sv. Martina z Tours, kríž.

KRÁSNA LÚKA – KAPLNKA – VLČÍ DOL – HARIŠKA A SPÄŤ

Ideme po žltej turistickej značke ako pri prvej túre, akurát na Vlčom dole pokračujeme na Pánsky kukuk a potom na Harišku, kde rodina Jožka Mišenka postavila v roku 2022 kríž. Chodník z Krásnej Lúky na Harišku je veľmi príjemný, ku krížu treba ísť trochu hore kopcom. Pokochať sa možno peknými výhľadmi na Levočské vrchy, pri jasnom počasí vidieť Tatry.

Cesta ku krížu trvá 50 minút, samozrejme, ak sa nikde nezastavíme. Vrátime sa po tej istej trase naspäť do dediny.

KRÁSNA LÚKA – KAPLNKA – VLČÍ DOL - PÁNSKY KUKUK – BESKYD – BAJEROVSKÁ KAPLNKA – VLČÍ DOL A KRÁSNA LÚKA

Po žltej turistickej trase ideme z obce smerom ku kaplnke, na Vlčí dol, Pánsky kukuk. Tu pokračujeme po ceste smerom ku Hájniku, kde pred lesom zabočíme doľava. Kto chce, môže si odbehnúť do Hájnika k studničke s čistou pramenitou vodou a prístreškom. Potom pokračujeme hore Poľanou na Chorvatku. Tu zabočíme doľava na vrchol Beskyd (744 m), pokračujeme smerom ku bajerovskej kaplnke, pred ňou odbočíme doľava a pokračujeme na Vlčí dol a do Krásnej Lúky. Pohľad z Beskydu je úžasný, vidieť odtiaľ celé spišsko-šarišské medzihorie, ktoré sa rozprestiera od Šambrona až po Sabinov. Trasu možno bez prestávky prejsť za 2 h 15 min. Prechádzku ocenia skôr narodení, ktorí v týchto miestach v minulosti (do r. 1975) pásli dobytok a ovce.

KRÁSNA LÚKA – KAPLNKA – VLČÍ DOL – KAPLNKA SV. JOZAFÁTA PRI BAJEROVCIACH – ROVINKY – KRÁSNA LÚKA

Opäť od kostola po žltej turistickej značke ako pri predchádzajúcich troch túrach, avšak pri kríži na Vlčom dole zabočíme doľava ku bajerovskej kaplnke sv. Jozafáta. Odtiaľ doľava ku prístrešku pri hlavnej ceste. Nepokračujeme po ceste, ale spustíme sa dole ku Kučmanovskému potoku a to na Rovinky ku studničke s minerálnou vodou (šmerdzačka).
Zaujímavosťou je kaplnka sv. mučeníka Jozafáta (rodné meno Ján Kuncevič), je to kultúrna pamiatka z r. 1905, ktorá patrí Gréckokatolíckej cirkvi v Bajerovciach. Kaplnka bola toho roku vynovená, počas leta boli otvorené dvere, cez ktoré bolo možné nahliadnuť dnu.

Sv. Jozafát sa narodil v r. 1580 v meste Volodymyr, ktoré je dnes súčasťou západnej Ukrajiny. Na jeho hrobe sa stalo mnoho zázrakov, preto ho pápež Urban VIII. vyhlásil v r. 1643 za blahoslaveného, v roku 1867 bol pápežom Piom IX. vyhlásený za svätého. Podrobný životopis svätca je v kaplnke, zišlo by sa takýto životopis umiestniť aj pred kaplnkou.
Ďalšou zaujímavosťou na trase sú pramene minerálnej vody – šmerdzačky. Pri hornom je vybudovaný prístrešok, na dolnom sa pracuje – hasiči tu s pracovníkmi obecného úradu postavili cez močiar lávku, treba ešte upraviť prameň šmerdzačky.

Cestou do obce sa možno pristaviť pri Jubilejnom kríži z roku 2000 a 2025. V roku 2000 tu žiaci základnej školy vysadili stromčeky, teraz je tam už pekná stromová alej.
Trasu možno bez prestávky prejsť za 2 h.
Fotografické zábery z týchto ponúkaných turistických trás možno nájsť aj na facebooku Občianskeho združenia Šenviž.

Zdroj: www.krasnaluka.sk

45 ROKOV KŇAZSTVA
DUCHOVNÉHO OTCA CYRILA REVÁKA

JÁN ŠTIEBER

Duchovný otec Cyril z našej farnosti oslávil tohto roku 45 rokov kňazstva. Pri tejto príležitosti nám poskytol prierez svojho kňazského života.
Vo svojom vyznaní uvádza:
„Svetlo sveta som uzrel 14.10.1952 v Jakubovanoch pri Sabinove. Narodil som sa rodičom Štefanovi a Helene Revákovej ako druhý syn, po bratovi Imrichovi, ktorý je odo mňa o 2 roky starší a tiež je kňazom. Pôsobí v kláštore pri sestričkách neďaleko Trnavy ako výpomocný duchovný otec. Základnú školu 1. stupňa som vychodil v Jakubovanoch, od. 5. do 9. ročníka v Sabinove. Absolvoval som 3 - ročné štúdium na SVŠ-ke (dnešné gymnázium), kde som v roku 1971 maturoval. Po maturite som sa opakovane hlásil na Cyrilometodskú bohoslovecká fakultu, do seminára v Bratislave. To bol za totality jediný seminár. Hlásilo sa nás veľa, len za Košickú diecézu to bolo 40 uchádzačov, z ktorých zobrali iba troch. Dekan v Košiciach, kde som 3 roky pracoval v nemocnici ako ošetrovateľ, mi poradil, aby som sa hlásil za inú diecézu, kde nemajú uchádzačov, napr. za Rožňavu alebo Banskú Bystricu. V Rožňave sú Maďari, tam som nechcel ísť, skúsil som za Banskú Bystricu, tam sa hlásil iba jeden uchádzač z Brezna. Biskup Mons. Jozef Feranec sa potešil, ale s podmienkou, že po štúdiách budem aspoň 12 rokov kňazom v jeho diecéze.
Vysvätený som bol v Banskej Bystrici 15. júna 1980, teda pred 45 rokmi. Po vysviacke som bol kaplánom 1 rok vo Zvolene, 2 roky v Novej Bani. Boli to krásne bezstarostné a aktívne roky, venoval som sa deťom a miništrantom, bolo ich tam spolu 60, z toho sa neskôr desiati stali kňazmi a jeden je biskupom na Islande a to o. biskup Dávid Tencer, môj dobrý kamarát.

Helena Kormošová

Moja prvá farnosť, ako zvykneme kňazi hovoriť, to bola moja prvá láska a to veľká láska a požehnané účinkovanie na Horehroní v Nemeckej – Dubovej. Boli tam 4 dediny, okolo 2500 veriacich. Bol som tam od roku 1983 do 1989, teda do Nežnej revolúcie. S veľkou obetavosťou veriacich a ťažkosťami, ktoré nám robili komunisti, sme urobili generálnu opravu farského kostola v Nemeckej. Dobrý Boh a Panna Mária nám pomohli a ochránili. Za všetkých dobrodincov sa denne modlím.

V rokoch 1990 – 1995 som bol farárom v Ladomierskej Vieske pri Žiari n./Hronom. Bolo to osie hniezdo, rodisko politika Vladimíra Mečiara. Tam žila jeho mama a brat Jaro s rodinou.

Boli to tvrdé roky, nepríjemné, keď sa dozvedeli, že nie som sympatizantom ich rodáka. Bol som tam nežiaduci. Vyskytli sa aj zdravotné problémy, tak som sa pýtal po 15 rokoch späť do Košickej diecézy, tak ma biskup Mons. Rudolf Baláž prepustil.

V Košickej diecéze som bol 5 rokov farárom v Hankovciach, 5 rokov v Lipovciach a 15 rokov v Nižnej Sitnici pri Humennom, kde boli tri dediny, okolo 2500 veriacich. Boli to tiež krásne a plodné roky. V poslednej farnosti v Nižnom Slavkove som bol farárom 7 rokov. Po 70-tke som prosil p. arcibiskupa, že chcem odísť z farnosti na úplný dôchodok. Bola prosba, ak by som chcel a zdravie mi dovolí, aby som nejaký čas vypomohol vo farnosti Šarišské Dravce, kde chcú kaplána. Tak som tu vo farnosti od 15. septembra tretí rok. Záverom chcem poďakovať Pánu Bohu za to, že som kňazom, ani jeden deň neľutujem, že som sa stal kňazom. Je to veľká milosť a dar: Nie vy ste si ma vyvolili, ale ja som si vás vyvolil, hovorí Pán Ježiš. Až vo večnosti pochopím, aký je to veľký dar a tajomstvo kňazstvo.

Ďakujem všetkým, čo mi počas kňazstva pomáhali aj sa za mňa modlili a modlia sa aj v súčasnosti. Všetkým za všetko Pán Boh zaplať a vynahraď. Nech vás Boh všetkých sprevádza a ochraňuje. Všetkým vám žehnám v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Zároveň všetkým prajem požehnaný Advent a milostiplné vianočné sviatky.“

Duchovnému otcovi Cyrilovi obecné a cirkevné spoločenstvo v Krásnej Lúke praje ešte dobré zdravie a veľa Božích milosti do kňazskej služby. Vyprosujeme taktiež ochranu Panny Márie. Predovšetkým aby mal dosť sílnaďalej navštevovať našich chorých, starých rodičov a prarodičov, čomu sa oni veľmi tešia.

ŽIVOT VČIEL A APITERAPIA

„ Ak zomrie posledná včela, ľudstvu zostanú štyri roky života“
Einstein

JOZEF NOVYSEDLÁK

V prvom rade by som sa vrátil do histórie. Včeláriť som začal v roku 1980 na podnet priateľa Vendelína Smetanu. V skutočnosti ale pri včelách som sa narodil. Moji rovesníci a starší si zaiste pamätajú, že u nás boli včely v záhradke pred domom, kde kvitli oranžové ľalie. O včely sa staral môj dedo Martin. Pokiaľ si dobre pamätám, včely boli zdravé, neútočné aj napriek tomu, že na ulici bolo rušno. Včely nikoho neobťažovali a nikomu naprekážali na rozdiel od dnešnej doby. V tejto dobe sme neregistrovali žiadne choroby včiel, rozmnožovanie sa uskutočňovalo prirodzeným spôsobom - rojením. Žiadna iná technológia v tejto dobe nebola, keďže včely sa chovali v zdravých slamených košoch.

Zlom nastal s osemdesiatych rokoch, keď v našich oblastiach sa objavil parazit varooa destruktor – klieštik včelí , ktorý požiera svalovinu z hrude včiel. On parazituje už na plode včely a následkom toho sa liahne veľké množstvo včiel poškodených. Liečenie včiel proti tomuto parazitovi je rôznorodé. Prevažne však chemickým spôsobom. Najčastejšie prípravkom amitraz vo forme navlhčených pásikov. Je veľa ďalších druhov chemickej ochrany. Samozrejme, sú aj ekologické metódy liečenia, a to hlavne kyselinou mravčou a šťaveľovou. Aplikuje sa to buď pokvapkaním medzi rámiky v úli na chumáč včiel alebo navlhčenými pásikmi alebo navlhčenými doskami zo savého papiera, ktoré sa umiestnia na rámiky.

Najnebezpečnejšou chorobou včiel je však mor včelieho plodu. Pri zistení tejto choroby sa likviduje celé včelstvo aj s úľmi a všetkými pomôckami. Na odstránenie tejto choroby niet lieku. V našej lokalite sa táto choroba ešte nevyskytla. Je veľmi dôležité dodržiavať hygienu včiel a všetkých pomôcok, aby sme eliminovali nebezpečenstvo nákazy.

Veľmi dobre vieme, že včely okrem opeľovacej činnosti, majú veľký význam aj v liečebnej terapii - apiterapii. Dýchanie včelieho vzduchu a pobyt v apidomčeku má blahodárny vplyv na zdravie človeka .V apidomčeku sú 4 úle, v ktorých je okolo 250 000 včiel, ktoré nasycujú domček včelím vzduchom určeným na apiterapiu. Vzduch v apidomčeku obsahuje vysokú vlhkosť, éterické oleje, tekuté voskové čiastky, aerosóly z flavonoidov a propolisu, stopové prvky, enzýmy, cholín, včelami vyprodukované rastlinné hormóny a dosahuje teplotu okolo 36 °C. Terapia včelím vzduchom sa odporúča pri liečbe alergie, arytmie srdca, astme, bolesti kĺbov a chrbta, bronchitíde, depresii, chronických zápalov, liečbe zlomenín, liečbe vysokého a nízkeho tlaku, migrény.

Z včelích produktov je okrem medu potrebné spomenúť materskú kašičku, trudie mlieko a propolis, ktorý má účinok hlavne pri liečbe zápalových problémov.

Aby sme aj naďalej mohli využívať blahodárne účinky včiel a ich produktov, mali by sme sa o to pričiniť všetci. Najväčším problémom je aplikovanie pesticídov. Všetci sa snažme minimalizovať ich použitie, lebo je to jeden z najväčších nepriateľov včiel a v neposlednom rade aj pre človeka.

PÚŤ KU KAPLNKE SV. VENDELÍNA

PETER ŠTIEBER

Z príležitosti sviatku sv. Vendelína, patróna pastierov a roľníkov, farmári a včelári z našej obce zorganizovali 12. októbra púť ku kaplnke. Po pobožnosti krížovej cesty nasledovala sv. omša, ktorú celebroval farár našej farnosti, duchovný otec Michal Paľovčík a o. Jozef Urvinitka, duchovný správca na hore Zvir v Litmanovej a zároveň včelár.
Súčasťou slávnosti bolo aj požehnanie plodov zeme. Učiteľky so žiakmi z miestnej školy vytvorili zo semien erb obce, logo jubilejného roka a patróna včelárov sv. Ambróza. Včelári a farmári pohostili účastníkov púte medovinou, medom, hroznom a mliečnymi výrobkami. Srdečná vďaka za organizovanie patrí včelárom Petrovi Štieberovi, Vendelínovi Smetanovi, Jozefovi Novysedlákovi a tiež farmárom Jankovi Novysedlákovi a Monike a Majke Bujňákovej.
Celý rok o krížovú cestu sa starali dobrovoľníčky z našej obce, ktoré zároveň vykášali chodník ku krížovej ceste a tiež náučný chodník sv. Martina z Tours. O vzorové vykosenie celého priestoru (krížová cesta, kaplnka, okolie prístrešku) sa postarala obec so svojimi pracovníkmi.
O. Jozefovi Urvinitkovi sme pri tejto príležitosti položili tri otázky:

Odkedy ste kňazom a kde ste pôsobili ?

Kňazskú vysviacku som prijal 18.6.2000 z rúk Mons. Jána Hirku, prešovského diecézneho biskupa v katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Hneď po vysviacke som bol menovaný za ceremoniára otca biskupa Hirku. V rokoch 2004-2007 som bol administrátorom farnosti Vislanka a následne som bol v roku 2007 menovaný za prefekta

Ján Štieber

Kňazského seminára v Prešove, kde som v rokoch 2010 – 2016 vykonával funkciu vicerektora kňazského seminára. V roku 2016 som pôsobil vo farnosti P. P. Gojdiča Stará Ľubovňa ako rektor chrámu. V roku 2017 som bol menovaný za rektora kaplnky Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Jakubanoch. Od roku 2018 doteraz som duchovným správcom archieparchiálneho pútnického miesta na hore Zvir v Litmanovej.

Povedzte niečo o Vašom pôsobení na hore Zvir a tiež o spôsobe pastorácie v Litmanovej.

Hora Zvir je už 35 rokov miestom pokoja a modlitby, kde sa schádzajú pútnici z blízkeho i ďalekého okolia či zahraničia.

Panna Mária sa v rokoch 1990 – 1995 zjavovala 11 ročnej Ivete Korčákovej a 13 ročnej Katke Česelkovej. V tomto roku bola hora Zvir oficiálne vyhlásená Dikastériom pre náuku viery v Ríme za pútnické miesto, kde sa môže naďalej rozvíjať mariánska úcta – schválenie Nihil Obstat, ktoré umožňuje, aby sa bez akýchkoľvek prekážok mohla naďalej rozvíjať mariánska úcta v Litmanovej, čo je pre nás veľkou udalosťou a radostnou správou. Naša úloha je v prvom rade starostlivosť o pútnikov, ktorí prichádzajú na toto pútnické miesto. Kňazi pôsobiaci na hore Zvir nevysluhujú sviatosti krstu, birmovky, manželstva, keďže to patrí do kompetencie farnosti, ale zameriavajú sa na sviatosť zmierenia, sviatosť eucharistie. Na hore Zvir je veľmi bohatý liturgický program – molebeny, akatisty, adorácie, modlitby za chorých či zosnulých, celonočné bdenie pred Najsvätejšou Eucharistiou, Korunka k Božiemu milosrdenstvu, 3. hodinka. Na hore Zvir máme modlitbové spoločenstvo, ktoré sa pravidelne každý štvrtok večer stretáva na spoločnej modlitbe sv. ruženca a eucharistickej adorácii. Pútnici v bohatej miere využívajú možnosť generálnej sv. spovede, duchovných rozhovorov.

Ján Štieber

V súčasnosti ste členom včelárskeho zväzu v Krásnej Lúke, čo Vás priviedlo ku včelám, čo Vám dáva práca s včelami (okrem medu) ?

Hora Zvir je už 35 rokov miestom pokoja a modlitby, kde sa schádzajú pútnici z blízkeho i ďalekého okolia či zahraničia. Panna Mária sa v rokoch 1990 – 1995 zjavovala 11 ročnej Ivete Korčákovej a 13 ročnej Katke Česelkovej. V tomto roku bola hora Zvir oficiálne vyhlásená Dikastériom pre náuku viery v Ríme za pútnické miesto, kde sa môže naďalej rozvíjať mariánska úcta – schválenie Nihil Obstat, ktoré umožňuje, aby sa bez akýchkoľvek prekážok mohla naďalej rozvíjať mariánska úcta v Litmanovej, čo je pre nás veľkou udalosťou a radostnou správou. Naša úloha je v prvom rade starostlivosť o pútnikov, ktorí prichádzajú na toto pútnické miesto. Kňazi pôsobiaci na hore Zvir nevysluhujú sviatosti krstu, birmovky, manželstva, keďže to patrí do kompetencie farnosti, ale zameriavajú sa na sviatosť zmierenia, sviatosť eucharistie. Na hore Zvir je veľmi bohatý liturgický program – molebeny, akatisty, adorácie, modlitby za chorých či zosnulých, celonočné bdenie pred Najsvätejšou Eucharistiou, Korunka k Božiemu milosrdenstvu, 3. hodinka. Na hore Zvir máme modlitbové spoločenstvo, ktoré sa pravidelne každý štvrtok večer stretáva na spoločnej modlitbe sv. ruženca a eucharistickej adorácii. Pútnici v bohatej miere využívajú možnosť generálnej sv. spovede, duchovných rozhovorov.

2500W
2023
SVATÝ ROK 2025
PÚTNICI NÁDEJE

SVATÝ ROK 2025
PÚTNICI NÁDEJE

Ján Štieber

CYKLOTRASA EUROVELO 11

JÁN ŠTIEBER

Termínom EuroVelo sú označené diaľkové cykloturistické trasy po Európe, cez Slovensko prechádza EuroVelo 6,11 a 13.
Cyklotrasa EuroVelo 11, ktorá vedie aj cez prešovský kraj, predstavuje dĺžku 6550 km a tiahne sa od Nórska po Grécko. Prevedie nás 11 štátmi: Nórsko, Fínsko, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko, Slovensko, Maďarsko, Srbsko, Severné Macedónsko, Grécko.
Projekt mali najprv realizovať miestne samosprávy, v súčasnosti sa o celú realizáciu, vrátane finančného zabezpečenia a následnej údržby, stará Prešovský samosprávny kraj. Cez náš kraj je trasa dlhá 157 km a vedie cez Mníšek nad Popradom, Sulín, Malý Lipník, Legnava, Údol, Plavnica, Šambron, Bajerovce, Krásna Lúka, Šarišské Dravce, Torysa, Krivany, Lipany, Rožkovany, Jakubova Voľa, Červenica, Pečovská Nová Ves, Sabinov, Šarišské Michaľany, Veľký Šariš, Prešov, Haniska.

Zdroj: Internet

Zdroj: Internet

Niektoré úseky sú už vybudované (Červenica – Prešov a Legnava – Mníšek nad Popradom), v súčasnosti sa pripravuje realizácia týchto úsekov: Rožkovany II. etapa s rozpočtom 1 524 tis. €, dĺžkou 2143 m, Lipany II. etapa s rozpočtom 681 tis. €, dĺžkou 1418 m a Krásna Lúka s rozpočtom 2 137 tis. € a dĺžkou 3553 m.
Chotárom Krásnej Lúky trasa ide od bajerovskej kaplnky ku krížu na Vlčom dole, popod Kukuk, poza Prednú horu, okolo farmy na Lanoch smerom ku štátnej ceste.
Začiatok výstavby je naplánovaný na rok 2026. Projekt je financovaný z EÚ zdrojov vo výške 85 % a 15 % zo štátneho rozpočtu.

25 ROKOV OZ ŠENVIŽ V KRÁSNEJ LÚKE

JÁN ŠTIEBER

Občianske združenie (OZ) ako nezisková dobrovoľná organizácia bolo založené v roku 2000, teda toho roku oslavuje 25 rokov od založenia. Pri zrode stal dnes už nebohý Anton Bujňák, ktorý bol inšpiráciou pre ďalších aktívnych ľudí z našej obce. Zo začiatku sa OZ venovalo zveľaďovaniu a ochrane životného prostredia, športovej a kultúrnej činnosti, neskôr boli stanovy združenia rozšírené o aktivity súvisiace s podporou vzdelávania detí a mládeže, zachovanie kultúrnych a duchovných hodnôt v oblasti horného Šariša a rozvoj turizmu.

Prvou aktivitou bola v roku 2000 úprava terénu okolo bývalej garáže ČSAD, ktorý bol dovtedy nevyužívaný. Po úprave terénu bolo vybudované asfaltové ihrisko a detské ihrisko s hojdačkami a šmýkačkou (na mieste dnešnej bytovky). Následne sme realizovali Náučný chodník k žltohlavu európskemu na Pastyrskej a obnovili studničku s prameňom vajcovky (šmerdzačky) na Rovinkách aj s prístreškami.

Spomeniem aj ďalšie akcie počas uplynulých rokov:

Športové akcie

Športové hry pre deti na Rovinkách a pri garáži – o tieto hry bol veľký záujem, deti sa radi zabávajú, len treba sa im zo strany dospelých venovať. V tých časoch bola príroda štedrejšia na sneh, preto sme organizovali preteky na bežkách a to od bývalej garáže na Vlčí dol, popod Turkov laz, ponad farmu až na ihrisko.

Kultúrne akcie a vzdelávanie

Fašiangové plesy pri ľudovej hudbe – pre veľký záujem obec rozširovala sálu kultúrneho domu. S našim rodákom Ondrejom Kandráčom sme zorganizovali v rokoch 2007, 2008 a 2010 vianočnú akadémiu na Tri krále v Krásnej Lúke. V roku 2014 sme s p. farárom Marekom Senderákom zorganizovali na sviatok sv. Mikuláša lampiónový sprievod spojený s návštevou starších občanov, ktorým sme priniesli darčeky. Spolupracovali sme na projekte vzdelávania detí v nemeckom jazyku v ZŠ Krásna Lúka, Šarišské Dravce a Gymnázium Lipany. Finančne sme podporili aktivity v ZŠ Šarišské Dravce a Krásna Lúka. Spolufinancovali sme kúpu varhanov do kostola v Krásnej Lúke, čím sme podporili mládežnícky kostolný zbor. Varhany súžia dodnes

Zdroj: Facebook

Besedy

V kultúrnom dome sme zorganizovali besedu s o. Jozefom Koremom, ktorý v našej farnosti pôsobil v období r. 1985 – 1990, za prítomnosti vtedajšieho dekana Tomáša Čapa. V rámci cyklu Moja misia o slovenských misionároch bol premietnutý film o pátrovi Jánovi Šutkovi, misionárovi v Ekvádore. Nasledovala beseda s režisérom Marekom Poláčkom a kňazom Jurajom Drobným, ktorý je teraz redaktorom TV Lux. Traja mladí zo spoločenstva Dom Júdov v Sabinove navštívili v rámci evanjelizačnej misie Turkmenistan, o ich misii nám porozprávali na besede v kultúrnom dome. Besedu spestril dnes už nebohý detský lekár Ladislav Andreanský, ktorý pôsobil v Afrike.

Pri príležitosti Roku zasväteného života sme zorganizovali besedu s bývalým kaplánom o. Jozefom Novákom, ktorý v súčasnosti pôsobí v reholi Redemptoristov a so sr. Zdenkou Štrbovou z Rehole Školských sestier sv. Františka.

Osobitnú kapitolu tvoria stretnutia a besedy v starej škole. V roku 2015 sme ju za pomoci dobrovoľníkov upravili tak, aby sa tam mohli stretávať ľudia, zaspomínať si a posedieť na besedách, ktoré sme pripravili. OZ zakúpilo nové okná, ktoré nahradili staré, rozbité. Najdôležitejšou akciou snáď bolo stretnutie mládeže farnosti, ktoré sme zorganizovali s farským a obecným úradom. Celú akciu organizačne pripravoval o. Jožko Žvanda. Mladí ľudia boli povzbudení týmto stretnutím a prekvapení bohatým programom. Škoda, že v takýchto stretnutiach sa nepokračovalo v ďalších rokoch.

Zdroj: Facebook

V spolupráci s miestnym včelárskym zväzom bola v škole beseda o význame včiel a včelárskych výrobkov pre život človeka.Na spomienkovom večeri z príležitosti nedožitých 65 rokov folkloristu Milana Kandráča, na ktorom sa zúčastnila Monika s Ondrejom, sme si zaspomínali aj zaspievali starodávne piesne z Milanovho repertoáru.

Zaujímavé boli besedy s o. Jožkom Žvandomo púti do Santiago de Compostela, s kaplánom Petrom Vojtkom o Svetových dňoch mládeže so Sv. Otcom v Austrálii, kde v tom čase pôsobil.

Soňa Matijová, ako dobrovoľníčka na misiách v Ugande, nám predstavila život v tejto africkej krajine. Pozvali sme aj františkána brata Filipa.V upravenej triede starej školy sa mohli stretávať dobrovoľníci, ktorí pripravovali Veľkonočné trojdnie, na posedenie – agape (speváci, hudobníci, lektori). Triedu využíval aj p. farár Marek na farské akcie.

Do besied sme zahrnuli aj kultúrny program, aby účastníci mali kultúrny zážitok – spevácky zbor z Polomy a Šarišských Draviec, muzikanti z Polomy, Patrik Bača s partiou muzikantov, kantor Marcel s našim speváckym zborom. Na občerstvenie sme podávali čaj, medovinu, punč a tiež koláče. Týmito akciami sme prispeli k pozdvihnutiu kultúrneho života v obci a oživeniu spolupatričnosti našich občanov. V starej škole sme kúrili malou pieckou „petríkom“, no nebolo nám zima, lebo nás hrial pocit spolupatričnosti a príjemná nálada..

Turizmus a iné

V roku 2009 sme vyznačili žltou turistickou značkou turistický chodník z Krásnej Lúky od kostola na Kňazovú, ktorý pokračuje do Lipian. Po tomto chodníku teraz organizujú lipianski turisti jesenný a zimný prechod Demjankou a známy Beh Demjankou. Cestou z Krásnej Lúky do Lipian sa môžu turisti zastaviť pri prístrešku pri kaplnke sv. Vendelína, potom nasleduje Náučný chodník sv. Martina, kde sa zoznámia so životopisom svätca, ktorý je patrónom nášho kostola. Prístrešok aj náučný chodník postavilo OZ Šenviž za pomoci dobrovoľníkov. Pri prístrešku sme v súčasnosti inštalovali novú turistickú mapu Levočských vrchov a Spišsko-šarišského medzihoria, vymenili sme strechu na minivýhľadni a studničke. Podobnú turistickú mapu sme namontovali pri prístrešku nad Krásnou Lúkou pri hlavnej ceste.

S p. farárom Marekom Senderákom a p. kaplánom Petrom Bednárom sme organizovali turistický pochod na Kňazovú.

Na Rovinkách sme obnovili studničky „šmerdzačky“, v Jubilejnom roku 2000 sme postavili kríž s logom jubilejného roka, na ktorý sme doplnili logo Jubilejného roka 2025. Na hornej zastávke SAD sme postavili nový samorast s tabuľou „Studničkový chodník“.

So včelárskym zväzom v Krásnej Lúke sme začali organizovať púte ku kaplnke sv. Vendelína, najprv na sviatok Sedembolestnej, v súčasnosti v jeseni na sviatok sv. Vendelína a to spolu s miestnymi farmármi.

Najdôležitejšou akciou uplynulých rokov však bolo značenie turistického chodníka v bývalom vojenskom pásme Javorina. Vojenské pásmo prestalo slúžiť armáde v r. 2011, takže nič nebránilo rozvoju turistiky. Z 2% zaplatenej dane spolu s príspevkom z Pivovaru Šariš sme zabezpečili: vyznačenie modrého turistického chodníka z Krásnej Lúky na Levočský Václavák. Značenie, vrátane smerovníkov a smeroviek, zabezpečoval Ernest Rusnák, značkár Slovenského klubu turistov podľa platnej normy. Chýba doznačiť ešte niekoľko metrov. Postavili sme prístrešok a infotabuľu na Stredných lúkach neďaleko Kuligury. Týmto značením budú spojené Levočské vrchy cez Krásnu Lúku s Čergovom, čo by malo zabezpečiť rozvoj turizmu v našom regióne.

Pre propagáciu turizmu v Krásnej Lúke sme rozniesli po okolitých dedinách a mestečkách propagačné plagátiky. V Lipanoch je umiestnená propagačná tabuľa.

Zdroj: Facebook

Financie

Na všetky tieto akcie bolo potrebné zabezpečiť finančné prostriedky. Tie pochádzali z 2% zaplatenej dane, kde prispeli živnostníci, spoločnosti a zamestnanci nielen z našej obce, ale aj z okolia, za čo im patrí poďakovanie. Ďalší zdroj bol z nadácie Horná Torysa, z Ekopolisu, z Pivovaru Šariš.

Prostredníctvom OZ sme financovali vyrezávaný betlehem od majstra Jaroslava Bujňáka z Brezovice do farského kostola v Šarišských Dravciach. Ďalej sme vypomohli s projektom pre folklórny súbor Hariška, na ktorý poskytol dotáciu Prešovský samosprávny kraj. Domácim futbalistom sme prispeli z 2% zaplatenej dane.

V roku 2021 prostredníctvom včelárskeho projektu bolo vysadených 43 líp na miestnom cintoríne. Súčasťou projektu boli sadenice a koly ku stromčekom, kopanie jám realizoval elektrikár Martin Bujňák, OZ Šenviž zabezpečilo pletivo k lipám proti poškodeniu lesnou zverou. Treba pripomenúť, že vyrezané tuje boli použité na lávku ku studničke na Rovinkách, na lávky na chodníku sv. Martina a samorasty boli využité na umiestnenie tabúľ a značiek.

Našim zámerom je, ako som už uviedol, aj propagácia Krásnej Lúky a okolia. V roku 2024 nás navštívila redaktorka z rozhlasu z Banskej Bystrice, so štábom sme prešli po žltej turistickej značke z Krásnej Lúky na Kňazovú a potom ešte trochu ďalej po zelenej. S redaktorom z rádia Lumen sme nahrali reláciu Pútnický víkend – krížovú cestu z Krásnej Lúky. Tieto relácie možno nájsť v archíve RTVS a rádia Lumen.

S miestnou školou sme inštalovali betlehem v kaplnke sv. Vendelína, kde sme poskytli kulisy a zakúpili jezuliatko. Škola sa v rámci svojho školského programu presunula s aktivitami na farmu , ale OZ Šenviž aj naďalej inštaluje v kaplnke betlehem, v rámci výletu do prírody ho možno navštíviť počas celého vianočného obdobia. Súčasne si možno v kaplnke pozrieť fotografie zo začiatku budovania krížovej cesty a porovnať ich s dnešným stavom.

Všetkým, ktorí okrem snov chcú aj niečo dobré urobiť v prospech spoločenstva, odporúčam na povzbudenie malú knižku „Muž, ktorý sadil stromy“ od francúzskeho autora Jeana Giona.

Ján Štieber

Dzekujeme, Otče milí,
vo vianočnej, slavnej chvíl'i,
za to že sme mohl'i zaš,
dožic toten svatí čas.

Že možeme oslavovac,
Krista Pána zvel'ebovac,
v dzeň jeho narodzeňa
v dzeň záchrani a spaseňa.

Prijmi, Paňe, našechvali,
choc nas je len hlučik malí,
al'e hlučik co ce l'ubi,
tak jak malokto z l'udzi!

Špívame a modl'ime še,
s pisma Tvojho učime še,
dzeci tvojo.vel'ké, malé,
nech ci šicko služi k slave!

Grafická uprava: Jana Slamená